

LBRIS

We know
books

AGATHA CHRISTIE

N SAU M?

Traducere din limba engleză
LIVIA OLTEANU

LITERA
București

N or M?

Agatha Christie

N or M? Copyright © 1941 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE and the Agatha Christie Signature

are registered trade marks of

Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.

All rights reserved.

www.agathachristie.com

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

N sau M

Agatha Christie

Copyright © 2017, 2025 Agatha Christie Limited

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Corector: Emilia Achim

Redactor: Mihnea Gafița

Design copertă: Pau Taverna

Ilustrație copertă: César Sánchez

Tehnoredactare și prepress: Ioana Cristea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OLTEANU, LIVIA

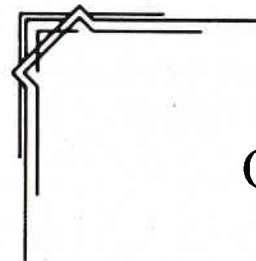
N sau M / Agatha Christie;

trad.: Livia Olteanu. - București: Litera, 2025

ISBN 978-630-342-954-0

I. Olteanu, Livia (trad.)

821.111

CAPITOLUL 1

Tommy Beresford își dădu jos pardesiul în holul apartamentului. Îl puse în cui cu atenție, fără să se grăbească. Pălăria o așeză pe cuiul de alături.

Își îndreptă spatele, își fixă un zâmbet plin de determinare pe buze și intră în camera de zi, unde soția lui tricota o căciulă-cagulă, tip Balaclava, din lână kaki.

Era în primăvara lui 1940.

Doamna Beresford îl privi în fugă, apoi se concentră să tricoteze într-un ritm rapid. După câteva clipe, zise:

- Vreo știre în ziarul de seară?

- Vine *Blitzkrieg*-ul, ura, ura! Lucrurile nu merg bine în Franța, îi răspunse Tommy.

- Lumea este deprimantă în acest moment, zise Tuppence.

Urmă o clipă de tăcere, apoi Tommy zise:

- Ei bine, de ce nu întrebi? Nu-i nevoie să dai dovadă de chiar atât de mult tact.

- Știu, recunosc Tuppence. Tactul conștient este foarte enervant. Dar, dacă te întreb, te va enerva pe tine. Și, oricum, nici nu trebuie să mai întreb. Ți se citește pe față.

- Nu știam că par atât de jalnic.

- Nu, dragul meu, zise Tuppence. Aveai un zâmbet care spunea totul, și acesta-i unul dintre cele mai sfâșietoare lucruri pe care le-am văzut vreodată.

Tommy zâmbi și zise:

- Nu pot să cred, era chiar atât de rău?

- Și mai și! Bine, hai, spune! Nici o mișcare?

- Nici o mișcare. Nu mă vor sub nici o formă. Îți spun eu, Tuppence, lucrurile stau destul de rău dacă un bărbat de 46 de ani este făcut să se simtă ca un bunicuț decrepit. Armata, Marina, Forțele Aeriene, Externele - toți spun același lucru: sunt prea bătrân. Poate că vor avea nevoie de mine mai târziu.

Tuppence îi răspunse:

- Dacă vrei să știi, la fel este și în cazul meu. Nu vor ca persoane de vârsta mea să se angajeze asistente medicale - „Mulțumim, dar nu avem nevoie“. Și nici ca orice altceva. Preferă să aibă acolo vreo fetișcană cu fusta creață, care n-a văzut o rană în viața ei și n-a sterilizat vreodată un bandaj, decât pe mine, care am lucrat trei ani - din 1915 până în 1918 - pe diferite funcții: asistentă la secția de Chirurgie și în blocul operator, șoferiță

de dubă de transport și mai târziu a unui general. Am făcut de toate și afirm, cu certitudine, că le-am făcut cu vădit succes. Iar acum sunt o biată femeie la vârsta a doua, pisăloagă și care nu vrea să stea cuminte acasă și să tricoteze, așa cum ar trebui.

Tommy zise trist:

- Războiul ăsta e un iad.

- E destul de rău că e război oricum, dar să nici nu poți face nimic s-ajuti este prea de tot, zise Tuppence.

Dorind s-o consoleze, Tommy comentă:

- Ei, bine măcar că Deborah are o slujbă.

- A, da, ea se descurcă, zise mama lui Deborah. Sunt sigură că e și pricepută. Dar să știi, Tommy, eu tot cred că m-aș descurca mai bine decât ea.

- Ea n-ar fi de aceeași părere, zâmbi Tommy.

- Fiicele pot fi destul de obositoare, zise Tuppence. Mai ales atunci când se încapățânează să fie atât de amabile cu tine.

Tommy șopti:

- Modul în care tânărul Derek o face pe înțeleghătorul cu mine este foarte greu de suportat uneori. Ca și privirea aceea de „săracul meu tată bătrân“.

- De fapt, copiii noștri sunt destul de enervanți, deși sunt adorabili, zise Tuppence.

Dar când îi pomeni pe gemeni, Derek și Deborah, ochii ei se umplură de tandrețe.

- Probabil, zise Tommy gânditor, că e greu pentru oricine să-și dea seama că a îmbătrânit și nu mai poate face diferite lucruri.

Tuppence pufni pe nas de supărare, își dădu pe spate părul negru și lucios, apoi azvârli ghemul de lână kaki din poală.

- Oare chiar nu mai putem face diferite lucruri? Așa să fie? Sau poate asta se întâmplă pentru că toată lumea insinuează că am fi așa. Uneori am senzația că n-am fost niciodată buni de nimic.

- Foarte posibil, zise Tommy.

- Poate ai dreptate. Dar, în tot cazul, ne-am simțit importanți cândva. Iar acum încep să mă gândesc: poate că toate lucrurile acelea nici nu s-au întâmplat, de fapt. A fost aievea, Tommy? Este, oare, adevărat că ai fost odată lovit în cap și răpit de agenți germani? Este adevărat că am urmărit odată un criminal periculos - și l-am și prins? Este adevărat că am salvat o fată și am recuperat acte secrete, importante, și practic o țară întreagă ne-a mulțumit, plină de recunoștință? Nouă! Amândurora! Disprețuiții, nedoriții soți Beresford.

- Șterge-ți lacrimile, dragă! Toate astea nu fac bine.

- Chiar și așa, sunt dezamăgită de domnul nostru Carter, zise Tuppence, clipind, pentru a-și ține lacrimile în frâu.

- Ne-a scris o scrisoare foarte frumoasă.

- N-a făcut *nimic*, nici măcar nu ne-a dat o speranță.

- Mă rog, este și el pe dinafară de-acum, ca și noi. E destul de bătrân. Trăiește și pescuiește în Scoția.

Tuppence, cuprinsă de melancolie, zise:

- Puteau să ne lase măcar *ceva* să facem la Serviciul de Informații.

- Dar dacă n-am fi putut? zise Tommy. Sau poate că astăzi nici n-am avea curajul.

- Crezi tu? zise Tuppence. Mă simt exact aceași. Dar poate că este așa cum spui tu, și când ar fi momentul să fac, totuși, *ceva*...

Oftă. Apoi zise:

- Tare mi-aș dori să ne găsim o ocupație, de orice fel. E cumplit să ai atât de mult timp liber, să cazi pe gânduri.

Privirea ei se aținti, pentru o clipă, asupra pozei cu bărbatul foarte tânăr, în uniforma Forțelor Aeriene, care zâmbea la fel de larg ca și Tommy. Acesta din urmă zise:

- Pentru un bărbat, e și mai rău. Femeile pot măcar să tricoteze ori să ajute la împachetat și la cantină.

Tuppence replică:

- Pot face toate astea și peste douăzeci de ani. Nu sunt destul de bătrână încât să mă mulțumesc cu atât. Nici bătrână, nici mulțumită nu sunt.

Se auzi soneria la ușa de la intrare. Tuppence se ridică. Apartamentul era unul mic.

Deschise și văzu un bărbat cu umeri lați, cu o mustață mare și blondă și un chip vesel și îmbujorat, care se oprise pe ștergătorul pentru picioare.

O măsură cu privirile din cap până în picioare, în timp ce întreba, pe un ton amabil:

- Dumneavoastră sunteți doamna Beresford?

- Da.

- Grant mă numesc. Sunt prieten cu lordul Easthampton. El mi-a sugerat să vă caut - pe dumneavoastră și pe soțul dumneavoastră.

- A, ce bine. Vă rog, intrați!

Îl conduse în camera de zi.

- Soțul meu, și căpitanul... ăăă...

- Domnul...

- Domnul Grant. E prieten cu domnul Car..., cu lordul Easthampton.

Vechiul *nom de guerre* al fostului șef al Informațiilor, „domnul Carter“, îi venea mereu mai ușor pe limbă decât titlul oficial al prietenului lor dintotdeauna.

Cei trei discutară, voioși, preț de câteva minute. Grant era o persoană atrăgătoare, cu o fire plăcută.

În scurt timp, Tuppence ieși din încăpere. Se întoarse cu sticla de sherry și niște pahare.

După alte câteva minute, când apăruse o pauză în discuții, domnul Grant îi spuse lui Tommy:

- Am auzit că vă căutați un serviciu, Beresford?

Ochii lui Tommy se luminară imediat, plini de nerăbdare.

- Da, într-adevăr. Doar nu vreți să spuneți că...

Grant râse și dădu din cap zicând:

- A, nimic de felul acesta. Nu, mă tem că astfel de chestiuni trebuie lăsate pe seama bărbaților tineri și înrolați, sau a celor care le fac de ani buni. Mă tem că singurele sarcini pe care vi le-aș putea oferi sunt destul de plictisitoare. Lucru de birou. Îndosariere de hârtii, legarea lor cu bandă roșie și depozitarea lor. Așa ceva.

Chipul lui Tommy se întunecă și spuse:

- Aha, am înțeles.

Grant zise, pentru a-l încuraja:

- Mă rog, e mai mult decât nimic. Oricum, veniți să ne vedem în biroul meu, într-o zi, la Ministerul de Rechiziționări, Camera 22. Vă găsim noi ceva.

Sună telefonul. Tuppence ridică receptorul și apoi zise:

- Alo, da. Ce?

De la celălalt capăt al firului, se auzi o voce pițigăiată. Tuppence se schimbă la față.

- Când? Vai, Doamne... sigur, vin imediat...

Puse receptorul în furcă. Îi spuse lui Tommy:

- Era Maureen.

- M-am gândit eu. I-am recunoscut vocea de la distanță.

Tuppence explică, abia făcând pauze să respire:

- Îmi pare foarte rău, domnule Grant. Dar trebuie să mă duc la prietena mea, cea care a sunat. A căzut și și-a luxat glezna, și este acasă doar cu fetița ei. Trebuie să mă duc s-o ajut și să găsec pe cineva care să vină și s-o îngrijească. Vă rog să mă scuzați!

- Sigur, doamnă Beresford. Înțeleg foarte bine.

Tuppence îi zâmbi din nou, își luă haina care era pe canapea, o îmbracă și plecă în grabă. Trânti ușa de la intrarea în apartament, în urma ei.

Tommy mai turnă un pahar de sherry pentru oaspetele său.

- Vă rog, mai stați, îi spuse.

- Mulțumesc, zice celălalt, acceptând paharul, din care bău în liniște câteva clipe. Apoi zise: Să știți că este, într-un fel, o întâmplare fericită că soția dumneavoastră a trebuit să plece. Mai economisim timp.

Tommy se uită lung:

- Nu înțeleg.

Grant zise, pe un ton apăsător:

- Vedeți dumneavoastră, Beresford, dacă ați venit la mine, la sediul ministerului, aș fi fost împuternicit să vă fac o anume propunere.

Chipul pistruiat al lui Tommy se coloră, încetul cu încetul. Zise:

- Doar nu vreți să spuneți că...

Grant încuviință din cap:

- Easthampton v-a recomandat, zise. Ne-a spus că sunteți omul potrivit pentru această sarcină.

Tommy oftă profund.

- Spuneți-mi!

- Sigur că e strict confidențial.

Tommy încuviință din cap.

- Nu trebuie să știe nici măcar soția dumneavoastră. Ați înțeles?

- Foarte bine, dacă spuneți dumneavoastră. Dar am mai lucrat împreună, să știți.

- Da, știu. Dar această propunere e doar pentru dumneavoastră.

- Înțeleg. Foarte bine.

- De ochii lumii, veți primi ceva de lucru, așa cum am zis mai devreme, o muncă de birou, la o sucursală a ministerului care funcționează în Scoția, într-o zonă interzisă, unde soția nu vă poate însoți. De fapt, însă, veți fi în cu totul alt loc.

Tommy așteptă în tăcere. Grant zise:

- Ați citit în ziare despre Coloana a Cincea, nu-i așa? Știți, măcar așa, cât-de-cât, ce presupune termenul.

Tommy șopti:

- Inamicul din interior.

- Exact. Acest război a început plin de optimism, Beresford. A, nu mă refer la cei care erau cu adevărat informați despre ce este vorba - noi